

(המשך מעמוד 29)

גיאלוגים, אדריכלים, מהנדסים, מודרים ומפאים, שמימתם יצירת תואר לתעלת-היםים, לצורך הקמת תעלת-היםים, הגה יצחק מודעי את הרעיון להקים חברת-מניות בינלאומית, שתפיץ בקרב עשירי היהודים בעולם מניות בסכום עתק, שבעזרתו תבוצע כריית התעלה.

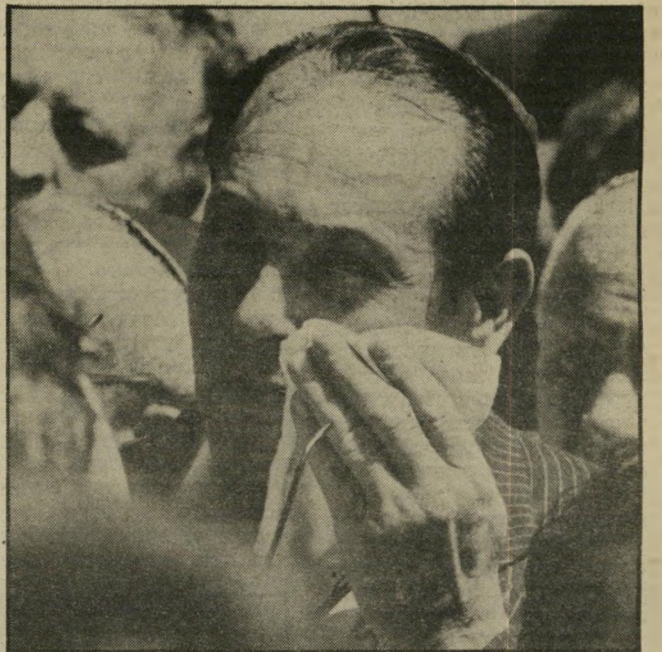
כיום, ארבע שנים מאוחר יותר, למרות שנעשים ניסיונות קידוח וברייקה, בידי גיאלוגים, והפרוייקט כבר עלה כמה מיליוני דולר, אחרי קיצוץ הרגתי בחלקה של הממשלה, הסובלת ממחסור, ומשנכזבו הציפיות, שיהרות העולם תסבסד מיפעל זה — דומה לתעלת-היםים לפיל לבן.

פרשת "חשאי"

בראשית ינואר 1982, שב שמו של יצחק מודעי לכותרות, והפעם בפרשיה חדשה, המכונה פרשת חשאי, ה"כ אלמוני-למחצה מטעם המערך, יהודה חשאי, שנכנס לכנסת הקודמת במקומו של יגאל אלון, שנפטר, ניסה להשיג מעט פירסום, תוך שהוא מבקש לנגח את מודעי ואת ממשלת הליכוד. חשאי, איש מנגנון של מיפלגת העבודה, החסר הכשרה להבין את אופן סידרי רכישות הנפט של ישראל בעולם הרחב, שימש כמכשיר בידי אויביו של מודעי מתוך מיפלגתו הליברלית.

הפרשה החלה ב-1 בספטמבר, כאשר חשאי הגיש שאילתה, שאותה הוא נתבקש לנסח מחדש, עד שלאחר

מודעי בהלוויית בתו הראלה, אי-אפשר להבין הורים שכולים!

טיטוריים מצד נשיאות הכנסת, חור חשאי והיפנה הפעם את שאילתו לראשה-הממשלה, בנוסח: "אם נכון הדבר שבעסקות-נפט מסוימות, שנעשו על-ידי ממשלת-ישראל, לרכישת נפט מגורמי-חוץ בשנים 1977 עד 1981, נתנו עמלות, בניגוד לחוק, לשר בממשלת-ישראל, ואם נכון הדבר שהשר האמור הוא יצחק מודעי." כתוצאה מדליפת השאילתה של חשאי לעיתונות, פתחה המישרה בחקירה, וכנגד יצחק מודעי נפתח מחול-שרים, שהחל במיסגרת מבט לחדשות, והמשיך בחקירה בידי יחידתו של זיגל, בסופה של החקירה טוהר מודעי מעל ומעבר לכל ספק, חברי-כנסת חשאי ננף על-ידי יו"ר הכנסת.

מילחמת הלבנון

למרות יצחק מודעי נמנה עם השרים הניצים בממשלה, במהלך מילחמת-הלבנון וההכנות שקדמו לה, עורר כמה פעמים שאלות, המעידות על שיקול-דעת זהיר. מעט לפני פרוץ מילחמת-הלבנון, כינס ראשה-הממשלה, השעבר, מנחם בגין, את ממשלתו בביתו (ובשל היותו רתוק לכיסאי-גלגלים), אחרי שבגין, הבהיר לשרים, שעליהם לאשר את תוכנית המילחמה, העשויה להיות מופעלת בכל רגע, אמר מודעי באותה ישיבה: "לפני שבוע תמכתי בחוק רמת-הגולן. עלינו לנהוג בזהירות. למרות

יצחק מודעי ובתו גליה

הקדיש זמן רב יותר למישפחה

בשום פנים איני מוכן לאשר היום תוכנית כזו..." אך בישיבה מאוחרת יותר, כאשר מהלכי המילחמה הלכו וקרמו עור וגידים, הקצין מודעי את עמדותיו, ובאחת הישיבות, אחרי שראש אמ"ן, אלוף יהושע שגיא, הבהיר לחברי הממשלה, כי אין לראות פעולה צבאית בלבנון, "כמהלך מקומי", הגיב מודעי ואמר: "עלינו לעשות את שלנו בעניין הדבר הטרור, אך את כל היתר — בין אם מורכב בהוצאת הסורים ובין בחיזוקה של ממשלת לבנון — יש להשאיר לאמריקאים. זה נושא אמריקאי. האמריקאים הכתיחו גם לגרום להוצאת הטילים הסוריים מלבנון ולגרום להקטנת הסיוע הסעודי לאש"ף ולטורו. אם נכונות הידיעות, שושינגטון מוכנה לשגר כוחות ללבנון, אזי זוהי הורמנות, ואולי הדרך היחידה להוציא את הסורים מלבנון..."

בשלב מתקדם יותר של ההכנות למיבצע, במחצית מאי 1982, בעוד הממשלה לכודה בדילמה, אם לתת הוראה לפתיחת המילחמה, או לא, חזר מודעי והבהיר, שאין מיפלט מפני המילחמה, אך הוסיף, שאת כל מה שמעבר להריסת התשתית של אש"ף יש להשאיר לאמריקאים.

בסופו של דבר, היה מודעי בין השרים שאישרו הכרזה את ההוראה לצה"ל לפתוח במילחמת-לבנון, ומי אחר יותר, ב-19 בספטמבר, אחרי שהתברר דבר הטבח בצנברה ובשאי תילא, היה זה מודעי, שטען בביקורת לפני מנחם בגין, כי ראשה-הממשלה הציג כמטרת הכניסה לביירות יעד של "הגנה על החיים".

שיטת מינון לדיקטטוריון

מותו של מנהיג המיפלגה הליכודית שימחה ארליך, בעיצומו של מאבק קשה, בין נאמני יצחק מודעי בהנהגת המיפלגה הליברלית ובין מתנגדיו, פתח את תיבת פנדורה הליברלית. מסביב ליצחק מודעי התגבש הגרעין הקשוח של חבריו לדרך, המכונים גוש תמורה, והבולטים שביניהם הם פסח גרופר, ח"כ פינחס גולדשטיין, רפאל הצבי ואחריים. פגישות העבודה של גוש תמורה נערכות במישרי מכוון הנפט, ויריביו של מודעי במיפלגתו טוענים, כי הוא מחזיק בכספת, במכוון הנפט, את התיקיה הסודית, שבה רשומים כל מתנגדיו בתוך המיפלגה הליברלית. שמועה עקשנית בחוגי המיפלגה הליברלית טוענת, שבעבר נערכו שני ניסיונות פריצה למכוון הנפט. לשם השגת תיקיה סודית זו, פריצות שלא פורסם עליהן דבר בעיתונות, למרות

שעל אחת מהן הוגשה אף תלונה למישרה. יריביו של מודעי טוענים, שהוא בעל שיטה "מקורית" לצבירת כוח בקרב חברי מרכז המיפלגה הליברלית. ירוביו טוענים, שמודעי נוהג להבטיח קודם להצבעות חשובות במיפלגה, לכל מיני תומכים פוטנציאליים, מינוי לירכיהם, נוהג מודעי לזמן אנשים אלה למישרדו, שם הוא מראה להם, בדרך-אגב, טופס של המלצה למינויים בחברים בדיקטטוריון. אלא, שהיריבים מוסיפים, שאחרי ההצבעה, משום מה, נעלמים טפסים אלה. הם מביאים לראיה, את ההבטחות שנתן מודעי לח"כ-לשעבר משה מרון, להיכנס כחבר בדיקטטוריון חברת-החשמל — הבטחות, שזמן רב עבר עד למימושן, וגם זה, רק אחרי הפצרות בלתי-יחדלות מצידו של מרון.

סיפור, המאשש את שיטות עבודתו של מודעי, הוא הסיפור על אחת מישיבות הסיעה הליברלית בכנסת, ישיבה שבה הפסיד מודעי בהצבעה. הסיפור טוען, שאחרי שמודעי הפסיד בהצבעה שנעשתה בפתיקות, הוא אסף את פיתקות המצביעים ויצא את אולם-הישיבה של הסיעה. כאשר נשאל על כך, השיב מודעי: "זה פשוט שקר, ואני יודע מי לחש את זה. גמרו להצביע, אמרו שלא יודיעו את תוצאות ההצבעה ואת המיספר. אמרתי לסופרת — אני לוקח את זה וזורק לבית-השימוש, כדי שלא יהיה את כתבי-היד. זה נוהג! הלכתי לבית-השימוש, הנמצא בדיק בדרת ממול, ורקתי את הפיתקות לאסלה והורדתי את המים. כתבו שרבותי, ורצתי... מי רבז איפה רץ? איפה חטף? מהבחינה הזו אני יושב על קוצרעות. אני יודע בפוליטיקה כאחד שבמידה שהבטיח לחבר ללכת יחד איתו, משיך עם החבר, גם אם ברור, שהולכים ליפול יחד לתהום..."

מאז פרוץ מילחמת-לבנון, שינה מודעי לא במעט את עמדותיו הניציות, מה שהפך אותו, מתומך נלהב בעבר באיחוד הליכוד, למאמין בצורך במישרת האוטונומיה של המיפלגה הליברלית בליכוד. גם בנושא השטחים, הביע מודעי באחרונה עמדות הסותרות את עמדות חרות, ואמר בראיון עיתונאי, שהוא מוכן אף לוותר על השטחים הכבושים. אין ספק, שבחירתו של יצחק מודעי כמס' 1 של הליברלים וכמס' 2 כרשימת הליכוד בבחירות לכנסת ה-11, לא כלמה את המאבקים המתחוללים בתוך המיפלגה הליכודית, אך יחד עם זאת, חיזוקה לא נמעת את מעמרו של מודעי, שהפך מנהיג המוכתר של מיפלגתו.

דן עומר

דן עומר

במדינה

(המשך מעמוד 27)

עליונותה של אסיפה הכללית, שבה לא רק (כרכרי הוגה) הדיעות השומר-צעירי שמואל גולן, מתנהלים הדיונים בקולי קולות... ומלים חרות כסכינים... מתעופפות בחלל, אלא היא גם מנציחה את קיפוח המיעוט. פעילי-ציבור, למשל, נקבעים רק מקרב הרוב, ללא ייצוג של המיעוט, אפילו לא לפי גודלו היחסי.

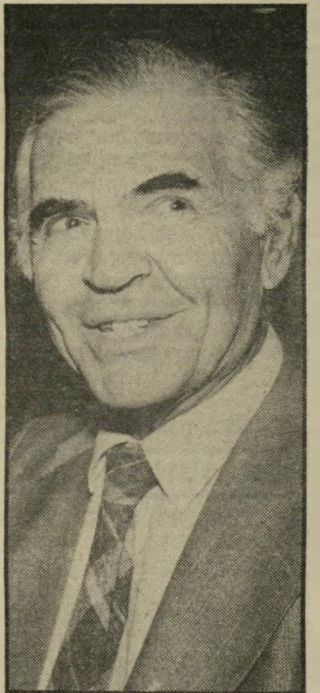
בהיתלותו באילנות גבוהים, מאפלטון (חובה על אדם לתקן ולשנות, על-ידי הסברה, חוק הנראה לו כבלתי-יצודק?) ועד מרתין לותר (לא אוכל אחרת, כאן אני מתייצב ועומד!), תובע מנור להקים רשות מישפטית נפרדת ומיוחדת לתנועה הקיבוצית, של שתי ערכאות, בית-דין אזורי ובית-דין מרכזי.

תרבות דרילשונית. מנור מקיף בתביעותיו תחומים רבים. למשל, "עד היום אין בקיבוץ מוסד שייחייב חבר להתנצל לפני חברו, שאותו העליב."

כמה מן ההצעות האחרות של מנור: ● חבר קיבוץ, המתמיד לגלות כושר-יצירה, החורג מן ההישגים השיגרתיים, יזכה בתנאים הדרושים (חורר-עבודה, ציוד, כלים, תקציבים).

● הנהגת מיבחי-ייבוש אינטלקט-טואליים, ובחינת עמידתם בלחצים סבוכים, של מועמדים לתפקידים ציבוריים בקיבוץ.

● הנהגת תרבות דרילשונית לילדי הקיבוצים, כדי לאפשר את פתיחת אופקיהם: נוסף לעברית, ילמדו ילדי הקיבוץ, החל בגיל הגן, שפה זרה נוספת — אנגלית, צרפתית או גרמנית. וזה, כנראה, כדי להרחיב את

שופט בן-דרור שופטים טועים לפעמים

אפקיהם של ילדי הקיבוץ הרבה מעבר לנצרת ושפרעם השכנות.

מישפט בהמתנה לשופטים חדשים

בגלל העומס הגדול נדחים מישפטים ועצירים נשארים בלואים

שמואל אליהו נעצר בינואר השנה ותחילת מישפטו נקבעה לסוף חודש ספטמבר. הדבר אולי לא היה נורא, אילו היה משוחרר בינתיים ומחכה למישפט בביתו. אולם כיוון שנאשם בעבירה של יבוא סמים ומכירתם, הוא העולם הזה 2436